N°. 137. 1838.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk

NIEUWS-BLAD,

Zondag en Maandag 10 en 11 Junij.

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Stad *BREDA*, van de Stads-Vaccinateurs, de heeren J. F. van Mens en R. A. Verlegh, berigt ontvangen hebbende, van den tijd op welken door hen de *Koepok-inenting* aan onvermogenden weder zal kunnen plaats hebben,

Brengen bij deze ter kennisse van alle onvermogende ingezetenen, om het even of dezelven al dan niet uit de algemeene of bijzondere Armenfondsen onderstand genieten, dat zij, na zich bij [illegible] tot het [illegible] bewijs van toelating te hebben aangemeld, zich zelven of hunne kinderen, door voormelde Heeren Stads-Vaccinateurs, de Koepok-inenting om niet kunnen laten toedienen, en deze daartoe, te beginnen met Woensdag den 6. Junij aanstaande, en vervolgens des Woensdag van iedere week, des namiddags van drie tot vier ure, gedurende de maand Junij zullen werkzaam zijn in de kamer van het achtergebouw van het Stadhuis, met waarschuwing aan de onvermogenden dat zij geen aanspraak op onderstand uit de algemeene armenfondsen kunnen maken, noch tot de bedeeling zullen worden toegelaten, ten zij door hen attest kunne worden vertoond, dat hunne kinderen, welke meer dan een jaar oud en daarvoor vatbaar zijn, de kunstbewerking der Vaccinatie hebben ondergaan; en voorts met kennisgeving aan een iegelijk, dat geene kinderen op de openbare Scholen mogen worden toegelaten, dan die, van welke het zal bewezen zijn, dat aan hen de Koepok-inenting is geappliceerd of dat dezelven de Kinderziekte gehad hebben.

En opdat een iegelijk, en vooral de klasse van onvermogende ingezetenen, zich daarnaar gedrage, zal deze worden afgekondigd en aangeplakt alomme waar zulks te doen gebruikelijk is.

Breda, den 2den Junij 1838.

De Roy, vt.
Ter ordonnantie van dezelven;
De Secretaris der Stad,
H. W. SCHAUIKES.

Frankrijk.

Parijs, den 7den Junij.

De discussie over de aangevraagde credieten, ten behoeve van de Afrikaansche bezittingen, heeft nog in de zitting van gisteren der kamer van afgevaardigden een aanvang genomen. De eerste spreker was de heer *Duvergier de Hauranne*. Deze verklaarde zich voor het behoud der bezittingen op de Afrikaansche kust, maar slechts op eene kleine schaal. Hij hing een donker tafereel op van de gesteldheid in Afrika: een dor en uitgedroogd land, eene bevolking die door de zege niet kon overwonnen worden, evenmin als door de beschaving. De Franschen zelven achtte de spreker ongeschikt om eene kolonie in het groot daar te stellen; men was daarbij niet voorzigtig, niet vast, niet volhardend genoeg. Hij gaf een overzigt van hetgeen sedert vier jaren omtrent Afrika was voorgevallen, hoe men telken jare, in weêrwil van den tegenstand der gematigde en doorzigtige lieden, verder was gegaan dan men in den aanvang zelf gewild had; en het was nog niet te doorzien hoe ver men zou willen gaan, schoon men reeds verscheidene steden, 250 uren langs de kust en een grondgebied van 14,000 vierkante uren met zijne vier millioen bevolking van allerlei natien, in bezit had; nu toch reeds werden er petitien geteekend om deze geheele uitgestrektheid lands bij Frankrijk in te lijven, en dat in strijd met de vroegere verklaringen van het bestuur, gelijk zich dit ook ten opzigte van Constantine anders uitgelaten had vóór en na de inneming dier stad. De heer *Duvergier de Hauranne* besloot met zich ten sterkste tegen het stelsel van kolonisatie te verklaren; hij wilde dat men de voornaamste punten aan de kust zou bezetten; dat men den oorlog zou voeren slechts voor het behoud van hetgeen men bezat, waardoor de gedurige verhooging van het effectief niet meer noodig zoude zijn, en dat men geen Europeanen, maar Arabieren zou lokken, die zich van zelven aan een geregeld bestuur en aan eene meer gevorderde beschaving zouden willen onderwerpen. Na den heer *Duvergier de Hauranne* kwam de heer *Bresson* aan het woord, die, behalve afgevaardigde, tevens burgerlijke intendant in Afrika is. Deze liet zich in met eene beschouwing van den tegenwoordigen toestand der Afrikaansche bezittingen en den staatkundigen weg dien men omtrent die bezitting behoorde te volgen. Hij wilde dat men een koloniaal stelsel in den omtrek der zeeplaatsen vormde; dat men de Afrikaansche bezittingen, die Frankrijk door de vreemde mogendheden benijd werden en die hetzelve een groot gewigt in de zaken van het oosten gaven, in haar geheel behield. Om zich in Afrika te handhaven moest men de eene magt tegen de andere stellen en het evenwigt behouden; *Achmet*-bey zou het tegenwigt van *Abd-el-Kader* zijn. Na dezen spreker, achtte de president van den raad, de heer *Molé*, zich verpligt het woord te voeren, om in de eerste plaats te verklaren, dat de betrekking die de heer *Bresson* bekleedde, tot geen gevolgtrekking omtrent zijne rede moest leiden, als welke niets dan zijn bijzonder gevoelen als lid van de kamer bevatte. De minister poogde vervolgens de leden gerust te stellen omtrent de Afrikaansche kwestie; hij verdedigde de uitbreiding van het gebied, door op den loop der gebeurtenissen te wijzen, die nimmer toelieten met zekerheid te zeggen: tot zoover zal ik gaan en niet verder. [illegible] trouwen in de toekomst te hebben; er zou geen [illegible] haat tusschen de Arabieren en de Franschen bestaan, zoo als de vorige spreker vermeende; de kolonisatie zou hare vruchten opleveren. De gesteldheid in Afrika was nimmer gunstiger geweest dan thans. Aan het slot der zitting trad de generaal *Clausel* op, die zich beleedigd gevoelde over eene uitdrukking van den heer *Molé*, welke den noodlottigen togt van 1836 naar Constantine eene nederlaag had genoemd, terwijl de maarschalk meende dat dezelve dien naam niet verdiende, als slechts door het ongunstig saizoen en het weder mislukt zijnde, terwijl hij vervolgens zich weder over het toenmalig bestuur wilde beklagen, dat hem de noodige middelen geweigerd had. Hierover ontstond eene discussie, die echter spoedig een einde nam, op de aanmerking van verscheidene kanten, dat deze zaak in het verleden jaar naar eisch toegelicht was.

In de zitting van heden zijn de discussien voortgezet en hebben de heeren *Allard* en *Piscatory* het woord gevoerd. — Niet minder dan twee en dertig redenaars hebben zich laten inschrijven om over de Algiersche kwestie het woord te voeren.

— De kamer der pairs heeft, op het verzoek der ministers, de behandeling der wet over den algemeenen staf des legers tot aanstaanden dingsdag uitgesteld. — Het rapport van den heer *Roy* over de rente-vermindering zal vrijdag of zaturdag bij de pairs worden uitgebragt.

— Het *Journal des Débats* kondigt aan, dat de koning aanstaanden Zondag eene wapenschouwing over de nationale garde zal houden. De reden van deze oproeping tusschentijds, bijna anderhalve maand na 's konings naamdag, en omtrent evenveel tijds voor de julij-feesten, baart eenige bevreemding. De tegenwoordige wapenschouwing zal de eerste zijn na de in werking koming van de jongste wet op de nationale garde in het Seine-departement. Men denkt dat door dezelve omstreeks 20,000 man burgers meer tot de dienst zijn genoodzaakt geworden; maar desniettemin schijnt men eenige vrees te voeden, uit hoofde dat de wapenschouwingen niet verpligtend zijn en eene groote onverschilligheid den vroegeren ijver in den laatsten tijd vervangen heeft, dat het getal der opkomene nationale garde niet groot zal zijn.

— Men wil, dat het aan den maarschalk *Soult* voor zijne zending toegestaan crediet van 400,000 fr. nog niet genoegzaam wezen zal, en men middelen zal zoeken om dat bedrag te verhoogen.

— Uit Metz schrijft men van den 4den Junij: Het schijnt dat de ontbinding van het observatiekorps in onze omstreken een aanvang neemt. Men verzekerde gisteren, dat de twee bataillons van het 14de regiment die zich op oorlogsvoet bevinden, en thans te Metz zijn, binnen vier dagen deze plaats zullen verlaten om naar Parijs terug te keeren.

— De russische gezant alhier heeft een koerier met depêches voor den Keizer van Rusland naar Carlsbad afgezonden.

— Door de dagbladen is voor eenige dagen ten onregte aangekondigd, dat de heer *de Barante*, op reis naar Berlijn, de stad Verdun was doorgekomen. Dezelve bevindt zich alhier; maar zal toch, zoo men verzekert, eerstdaags naar Odessa en Konstantinopel, waar hij eene zending zou te vervullen hebben, vertrekken, om van daar naar Petersburg terug te keeren.

— Uit Madrid heeft men berigten tot den 29sten Mei. De nieuwe fransche gezant, hertog van *Fezensac*, had zijn officieel gehoor bij de koningin gehad. In de aanspraak door den gezant gehouden, had dezelve de vorstin geluk gewenscht met den voorspoed harer wapenen, en de herstelling der orde en krijgstucht in het leger. Deze gelukkige omstandigheden mogten de koningin troosten over de geleden rampspoeden en hoop op de toekomst geven; [illegible] gezant de hoop uitte, dat hij gedurende zijne zending het [illegible] rampen eener zoo brave als dappere natie mogt zien, [illegible] de koning der Franschen een levendig belang stelde en [illegible] geheel Frankrijk groote deelneming wekte. In haar antwoord [illegible] tuigde de koningin haar genoegen over de onderhouding der vriendschap tusschen Frankrijk en Engeland; zij twijfelde niet [illegible] belangstelling van den koning der Franschen in hare zaak [illegible] ontving met genoegen de gelukwenschen over de [illegible] deelen.

— Uit Bayonne schrijft men van den 3den Junij, dat don *Carlos*, met zijne ministers en de junta, den 29sten Estella verlaten heeft. Op het oogenblik van zijn vertrek had hij den algemeenen militairen auditeur *Barricarti*, den fiskaal *Zariateguy* en den bisschop van Leon doen arresteren. *Barricarti* was weinige uren later gefusilleerd. Den 30sten was don *Carlos* te Villafranca en den 31sten te Tolosa gekomen. Den 1sten had hij de linie van Andoain bezocht en de troepen in oogenschouw genomen. Men zeide dat hij het doodvonnis van *Zariateguy* en *Elio* bekrachtigd had. — De generaal *Maroto*, die zich te Bordeaux bevond, is aan de waakzaamheid der policie ontsnapt en in Spanje teruggekeerd. Men meende dat hij *Guergue* vervangen zou.

— Heden was de koers flaauwer, maar was er daarentegen meer handel in de binnenlandsche rente. De notering was heden (7 Junij): 5 pCt. 109,75; 3 pCt. 80; Nap. r. 99; Sp. Ardoin 22¼; Portugal 24¾; Rom. L. 101⅜.

Duitschland.

Frankfort, den 6den Junij.

Het blijkt uit een verslag, onlangs door den minister van het keizerlijke huis opgemaakt, dat de bevolking der russische kroongoederen, die voor het grootste gedeelte in de vruchtbaarste streken van Rusland gelegen zijn, gedurende 1837 met twintig duizend zielen is toegenomen, zoodat de geheele bevolking derzelven met den aanvang van dit jaar niet minder dan 1,530,167 zielen beliep. Ten gevolge van onderscheidene proeven, die genomen waren om, door wijzigingen in het belastingstelsel, eene vermeerdering van de inkomsten dezer goederen te bewerken, hadden deze, gedurende het afgeloopen jaar bedragen 9,525,505 roebels, terwijl in het vorige jaar slechts 8,229,855 roebels, en ten jare 1826 niet meer dan 5,353,013 roebels waren opgebragt. De toestand der kroonboeren was intusschen ook verbeterd, waartoe de oprigting van een aantal nieuwe scholen veel had bijgedragen. Opmerkelijk is, het dat er voor zulk eene talrijke bevolking slechts twee hospitalen aanwezig zijn, waarvan zich het eene te St. Petersburg, het andere te Krasnoje-Selo, bevindt.

— De oudste dochter van den vorst-stadhouder van Polen, de vorstin *Alexandra Paskewitsch*, is den 27sten Mei te Warschau in den echt getreden met den adjudant van haren doorluchtigen vader, *Peter Bolaschoff*, officier bij de keizerlijke Ismailowsche lijfgarde.

— Den 2den dezer zijn te Berlijn de vorstelijke feesten met een luisterrijk dejeuner besloten, hetwelk door Z. M. den keizer van Rusland in het hôtel van zijn gezantschap was aangeregt. Des avonds heeft zich het Hof naar Potsdam begeven, om de Pinksterdagen aldaar door te brengen. Z. M. de Koning van Hanover zou den 3den dezer met zijne gemalin Berlijn verlaten, en de twee russische grootvorsten over Swinemunde naar St. Petersburg terugkeeren. — Z. K. H. Prins *Frederik* van Pruissen was den 2den dezer uit Posen te Berlijn teruggekeerd.

In een bijzonder schrijven uit Berlijn leest men, onder anderen: „De algemeene opmerkzaamheid is in de laatste dagen vooral getrokken door twee hooge personaadjen, namelijk door den Keizer van Rusland en den Koning van Wurtemberg. In den Keizer vereert men zijne persoonlijke majesteit, zijn ridderlijk voorkomen en te gelijker tijd den regten minzamen toon, waarmede hij de gemoederen op den duur aan zich weet te boeijen. In den Koning van Wurtemberg huldigt men zijne diepinnige regt duitsche gevoelens, die zich hier zoo levendig uiten. Deze monarch behoort, gelijk overbekend is, tot die regeerders, welke met vasten blik en met verheven gevoel, steeds het aanzien, de waardigheid en de verhoogde zelfstandigheid van Duitschland op het oog hebben gehouden en die altijd eene verlichte denkwijze nopens waarachtige volksvrijheid huldigden."

— Z. M. koning *Ernst August* heeft den generalen post-directeur te Hanover, *Rudloff*, tot den rijks-adelstand verheven, uit aanmerking van de aanzienlijke verbeteringen die hij in het postwezen heeft ingevoerd.

— Uit Turijn schrijft men, dat door het Sardinische kabinet een koerier naar Berlijn was afgezonden, die met depêches voor Z. M. Keizer *Nikolaas* belast was. Ook daar scheen de strekking te bestaan, om zich de meerdere nabijheid van dezen monarch ten nutte te maken, tot de behandeling van onderscheidene aangelegenheden, die tot de hoogere staatkunde in betrekking stonden. — De russische gezant te Turijn, de heer *von Obreskoff*, maakte zich gereed om die hoofdstad te verlaten en naar St. Petersburg terug te keeren.

Men leest nog in hetzelfde berigt: „De tijdingen uit Spanje, die eenigen tijd zeer ongunstig voor den *Carlos* luidden, beginnen weder voordeeliger te zijn. De Pretendent kan nog over verscheidene hulpbronnen beschikken, en zoo hij al niet zegevierend uit het strijdperk zal kunnen treden, zoo zal hij de worsteling toch nog lang vol kunnen houden. Te Madrid is men ook niet meer zoo belust op overwinningen, en zou men zich gelukkig achten, zoo door de eene of andere minnelijke schikking, de vrede [illegible] worden; maar hiermede zal den *Carlos* zich nooit [illegible] zich overtuigd houden, dat hij liever zal [illegible] dan op zijne regten te laten afdingen."

— Het feest, hetwelk door prins *Metternich* ter gelegenheid van 's Keizers naamdag, den 30sten Mei, in zijne overschoone villa in den omtrek van Weenen gegeven is, moet, volgens een bijzonder schrijven van daar, allerprachtigst zijn geweest. Op hetzelve waren onder anderen tegenwoordig H. M. de aartshertogin *Maria Louiza*, [illegible] de aartshertog *Frans* met zijne gemalin, de aartshertogen *Lodewijk* en *Maximiliaan von Este*, de beide prinsen van [illegible], [illegible] met zijne gemalin en zuster. Onder de overige talrijke genoodigden bevond zich de vorst *v. Lichnowski*, die [illegible] uit het hoofdkwartier van Don *Carlos* is terug gekeerd.

Volgens een ander schrijven uit de oostenrijksche hoofdstad, zou het gegronde uitzigt bestaan dat de geschillen tusschen het hof van Berlijn en dat van Rome weldra in der minne beëindigd zouden worden. Het oostenrijksche kabinet zou hiertoe veel hebben bijgebragt, wel niet langs den officielen weg, maar door den invloed welke Oostenrijk van oudsher als de eerste katholijke staat, en door hare voorzigtige staatkunde, op den Roomschen Stoel uitoefende. Naar men verneemt, had de Keizer van Rusland, de pogingen van het Weener kabinet ten deze ondersteund.

— De belgische gezant te Weenen, de baron *O'Sullivan de Grass*, die van het belgisch bewind in last heeft gekregen om te Konstantinopel over het sluiten van een handels-verdrag met de Porte te onderhandelen, is den 25den Mei in de turksche hoofdstad aangekomen.

— Te Weenen waren den 1sten dezer genoteerd: 5 pCt. Met. 107⅛; 4 pCt. 101⅞; 3 pCt. 82⅝; Bankact. 1451½.

Nederlanden.

Breda, den 9den Junij.

Het door ons vroeger aangekondigde concert van de jeugdige kweekelingen der alhier, onder leiding van den heer *Wieringa*, gevestigde Zangschool, heeft gister avond in den stads-schouwburg plaats gegrepen, tot genoegen der zeer talrijke menigte toehoorders, tot vreugde der lieve jongelui en tot voldoening hunner ouderen. De hoogleeraar *Roorda van Eysinga* heeft, in eene korte toespraak, op eene gepaste en hartelijke wijze den verdienstelijken onderwijzer dank en lof toegebragt, tevens met aansporing om op den ingeslagen weg te blijven voortgaan tot behoud eener Inrigting, die, met zoovele anderen, de stad Breda tot eere verstrekt. De feestviering is met een Kinderbal geëindigd. Wij twijfelen niet, of de in omloop gebragte Inschrijvings-lijst voor het nu aanvangend III. Studie-jaar zal algemeene deelneming ondervinden.

— Het heeft Zijner Majesteit dezer dagen behaagd om den heer *van Hulst*, generaal-brandmeester te 's Gravenhage, te benoemen tot broeder der orde van den Nederlandschen Leeuw, als een blijk van Hoogstdeszelfs bijzondere tevredenheid over zijn gehouden gedrag bij den onlangs op het Huis ten Bosch plaats gehad hebbende brand.

— Van regeringswege is aan de heeren *G. Gruyter*, *J. F. Barbiers*, *J. F. Majofski* en *H. du Puy de Montbrun*, te Amsterdam, vergunning verleend tot het oprigten eener loterij van voorwerpen van schilder- en teekenkunst, ten voordeele van de nagelatene betrekkingen van den overleden miniatuur schilder *J. A. Pluckx*.

— Bij de concessie die dezer dagen verleend is tot het aanleggen eener stoomboot van Leiden naar Amsterdam over het Haarlemmermeer, verneemt men dat de regering uitdrukkelijk bepaald heeft, dat de geoctrooijeerde geen aanspraak op schadevergoeding zal kunnen maken, zoo men tot de droogmaking van het Meer mogt overgaan.

— Uit 's Gravenhage meldt men, dat onlangs aan de hooge regering eene aanvrage is ingediend tot bekoming van een octrooi om het Vechtwater, door middel van onslibbare buizen, waarvan de pijpen door een tunnel gedekt [illegible] binnen Amsterdam te leiden. Men berekent dat er drie jaren [illegible] van nagenoeg 5½ millioen guldens benoodigd zullen zijn om dien arbeid te voltooijen. Volgens het ingeleverde plan, zou dit water veel goedkooper kunnen worden geleverd, dan thans bij den laagsten prijs van het water te Amsterdam betaald wordt, terwijl daarenboven ieder particulier, door middel van waterbakken, hetzelve door oppomping in zijne woning zou kunnen doen komen. Men meende dat er gegronde hoop bestond, dat dit octrooi eerstdaags zou worden verleend.

— In de zitting van het hof van assises der provincie Holland zuiderkwartier, van eergisteren, is de persoon van *Willem Lam*, oud 46 jaren, commies van de 4de klasse bij 's rijks in- en uitgaande regten en accijnsen, geboren te Drumt, schuldig verklaard aan eenen aanslag op de eerbaarheid, door uiterlijke daden gebleken en welke reeds een begin van uitvoering had gehad en alleen door toevallige van den wil des daders onafhankelijke omstandigheden derzelver uitwerking heeft gemist, eenen aanslag dien hij, bovendien in zijne betrekking van openbaar beambte, had willen plegen en wel op een kind beneden de 15 jaren. Het hof heeft hem te dier zake veroordeeld tot geeseling, brandmerk en [illegible] jaren confinement.

— Men schrijft uit 's Gravenhage, dat in het huis van burgerlijke en militaire verzekering aldaar, eergisteren is overleden de persoon van *J. A. Holtius*, wegens valschheid in geschrifte van koophandel door het hof van assises te 's Gravenhage veroordeeld tot te pronkstelling binnen zijne woonplaats Rotterdam en tot brandmerk en tienjarig confinement. Men schrijft zijnen vroegtijdigen dood, algemeen toe aan de overspanning waaraan de overledene zich heeft overgegeven gedurende de gansche instructie zijner zaak, die, omtrent twee jaren geduurd heeft, en gedurende welke hij ontmiskenbare blijken van vernuft en schranderheid heeft gegeven, die hij echter tot nadeel voor de maatschappij aanwendde.

— Het officiële dagblad der engelsche regering, de *London-gazette* van den 5den [illegible] deelt de officiele kennisgeving van den franschen minister *Molé* omtrent het blokkeren der Mexicaansche kusten door eene fransche zeemagt mede, zoo dat deze blokkade thans door het engelsche gouvernement erkend is.

— Volgens berigten uit de Kanada's die tot den 6den dezer loopen, zouden waarschijnlijk de uitgesproken doodvonnissen tegen de hoofdleiders van den opstand niet worden ten uitvoer gelegd, zoodat slechts twee menschen ten gevolge van den opstand door een regterlijk vonnis het leven zullen verloren hebben.

— Te Charleston, in zuidelijk Carolina, heeft, in den nacht van den 28sten April, een brand gewoed, die omstreeks duizend gebouwen in de asch heeft gelegd, waarvan de schade op 5 millioen dollars werd begroot. De voornaamste kerken en schouwburgen, de prach-

[illegible] hotels en fraaije publieke gebouwen waren eene prooi der vlammen geworden, en nog schatte men zich gelukkig dat deze ramp niet [illegible] het andere deel der stad getroffen had, alwaar zich de [illegible] bevinden. Ofschoon de verbrande gebouwen voor [illegible] gedeelte voor brandschade verwaarborgd waren, meende men toch dat verscheidene assurantie-compagnien door dit ongeval te gronde zouden gaan. Er waren bij den brand tien of vijftien menschen, waaronder van de aanzienlijkste ingezetenen, omgekomen, terwijl meer dan 1500 huisgezinnen zich zonder huisvesting en zonder middelen van onderhoud bevonden.

Het ministerieel [illegible] l'Indépendant komt, na hetgeen door de andere [illegible] in de laatste dagen gezegd was over de [illegible] en derzelver eenstemmigheid om het traktaat [illegible], op zijne vroegere gezegden terug en verzekert opnieuw, dat de conferentie nog niet weder bijeengekomen is. [illegible] met dit zeggen, laat hetzelve echter terstond daarop volgen, dat de gevolmagtigden der vijf mogendheden te Londen bijeen zijn gekomen om het antwoord op te maken op de mededeeling van den Nederlandschen gezant, den heer *Dedel*; slechts was men het niet eens over de bewoordingen kunnen worden, zoodat besloten werd dat lord *Palmerston* alleen de ontvangst van de mededeeling berigten zou. Sedert, verzekert *l'Indépendant*, hadden de gevolmagtigden zich nog niet vereenigd en geene nadere instructien ontvangen; dezelve werden te Londen eerst tegen de helft van Julij verwacht, zoodat de conferentie niet voor het laatst der maand of in het begin van Augustus zoude vergaderen. Le *Commerce belge* vindt in de gezegden van *l'Indépendant* omtrent het [illegible] de bevestiging van zijne [illegible] die leden van de conferentie van geene verdere [illegible] hadden willen weten, aangezien de laatste protocollen de hollandsch-belgische kwestie reeds voor goed beslist hadden. Een ander blad, *l'Emancipation*, vermeldt, dat de staatsminister *de Merode*, bij wijze van brief, zijne meening aan lord *Palmerston* wilde mededeelen over de onregtvaardigheid die er, volgens zijn gevoelen, in zou gelegen zijn om de 24 artikelen aan Belgie op te leggen. *L'Emancipation* ziet daarin het bewijs, dat de belgische ministers nog niet tot het bedoeld traktaat zijn toegetreden. Van den anderen kant heeft het lid van de kamer der vertegenwoordigers, *Dumortier*, een vertoog over de 24 artikelen geschreven, hetwelk thans in het engelsch en duitsch wordt overgebragt, en dat men voornemens is in grooten getale te drukken, om hetzelve overal buitenslands te verspreiden en aan de leden der kamers in Frankrijk en Engeland toe te zenden.

Volgens de brusselsche bladen, zou de kamer der gedeputeerden tegen den 18den of 25sten dezer weder bijeengeroepen worden.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (*8 Junij*) waren genoteerd: Belg. 102; O. Met. 106½; Sp. Ardoin 21⅝, ½; Nap. r. 93⅝; Rom. L. 102; Certif. te Antw. 101; Braz. 80. — Wissel op Amst. ⅛ pCt. v. pap.; op Rott. ⅛ pCt. v. konte en pap.

Letterkundige en Wetenschappelijke Nieuwstijdingen.

Duitschland. — Te *Leipzig* is thans eene voor den duitschen boekhandel belangrijke regtszaak hangende. Het betreft de vraag, of het debiet [illegible] van een buiten *Duitschland* [illegible] werk, met uitsluiting [illegible] duitschen boekhandelaar [illegible] heeft belet. Het te *Parijs* en *Leipzig* gevestigde boekhandelhuis van Brockhaus en Avenarius is namelijk door den parijschen uitgever met het debiet in Duitschland van Chateaubriand's nieuwste werk *le Congrès de Verone*, enz. belast geworden, en deze heeren hebben nu eene klagte ingediend tegen een ander Leipziger boekhandelaar voor het verkoopen van een belgischen nadruk van het gezegde werk. — De schilder Schirmer en de graveur Keller, beide leden der Dusseldorpsche Akademie van schoone kunsten, hebben ieder van koning Lodewijk Philips eenen gouden eerepenning ontvangen voor de door hen op de jongste tentoonstelling van de Louvre, te Parijs, ingezondene stukken.

Italie. — Op last van Z. H. is een onder den vorigen paus Pius VIII prachtig gesticht gebouw te *Rome*, bestemd geworden tot bewaarplaats der rijke verzameling van prentwerken den staat toebehoorende, die tot heden in verschillende lokalen verspreid waren en van eene volledige reeks van de werken der groote oude en hedendaagsche schilders, beeldhouwers en bouwkunstenaars bevatten. Deze verzameling, aan welke de naam van *Calcografia camerale* gegeven is, zal voor het publiek ter bezigtiging opengesteld zijn, terwijl aan dezelve eene graveerschool is verbonden, om op kosten der regering de beste nog ongegraveerde stukken op het koper of staal over te brengen. — Van den vermaarden komponist Donizetti worden twee nieuwe opera's, alsmede één van Mercadanti, aangekondigd; dezelve moeten in den loop van dezen zomer te *Napels* in den schouwburg *San Carlo* worden opgevoerd.

Frankrijk. — In het bulletin *de la société géologique, tome IX*, komt een berigt voor, over eene memorie van den heer Darvin, betrekkelijk de bewijzen voor de opheffing en de verzakking van den bodem in den *Indischen Oceaan* en de *Stille Zuidzee*, getrokken uit de studie van de klippen, of riefs der polypen. Na gesteld te hebben, dat de gezegde polypen, die alleen zulke klippen kunnen bouwen, niet wel beneden de twintig vademen kunnen bestaan, onderscheidt de heer Darvin vier klassen van polypen; eenige zijn rondom een groot kanaal, andere omgeven op twee of drie mijlen afstands, bergachtige eilanden; waarvan zij door twee of drie honderd voeten diepe kanalen gescheiden zijn; weder andere vormen eene soort van wal of slagboom, op eenige mijlen van de kust, gelijk het groot omtrent 300 uren lange recief op de noordoostkust van *Australie*; eindelijk bevinden er zich langs de kusten, als zoovele zoomen van eilanden en zelfs van het vaste land in de heete gewesten. De heer Darvin meent, dat deze laatste soort door achtervolgelijke verzakking van den grond tot de drie vorige kan overgaan; en vindt hij voorts in de natuur zachte overgangen tusschen de onderscheiden vormen, waarvan hij onder anderen in zekere kanalen van het eiland *Keeling* en in de verzakking van den grond aldaar, de duidelijke sporen meent te zien. Uit de onderscheidene opgemerkte daadzaken, trekt de heer Darvin de volgende resultaten: 1. dat zeer uitgestrekte gedeelten van de Stille Zuidzee en den Indischen Oceaan aan buitengewone wisselingen van rijzing en daling onderworpen zijn; 2. dat de volkanische uitbarstingen slechts in de hooge gedeelten plaats hebben, zoodat de ligging der vroegere volkanische bergen eene aanduiding kan geven voor de rijzing en daling van den grond; 3. dat zekere door het water gevormde gedeelten, in vorige geologische tijdperken, na eene nieuwe tevoorschijnkoming van het land, tot het begin hebben kunnen strekken eener nieuwe organisatie die zich aan hare oppervlakte vestigde; 4. dat men welligt daardoor tot het besluit kan komen, of de groepen van bewerktuigde wezens, eigen aan zekere niet zeer uitgestrekte plaatsen, de laatste overblijfselen van eene groote te niet gegane schepping zijn, of het begin eener nieuwe organisatie; 5. dat, eindelijk, de overweging van hetgeen heden in de *Stille Zuidzee* en den *Indischen Oceaan* voorvalt, tot een zeker punt tot de kennis van de verschijnselen kan leiden, die de korst van den aardbol sedert deszelfs eerste bestaan gewijzigd hebben. — De heer de Waldeck, die zich gedurende een reeks van twaalf jaren met de nasporing en studie der Mexicaansche oudheden heeft bezig gehouden, heeft thans de resultaten van zijne navorschingen aan het publiek medegedeeld door de uitgave zijner *Voyage dans l'Yucatan* (centraal Amerika) *et aux ruines d'Itzalane*. De overblijfselen van *Itzalane*, waarvan in dit werk gesproken wordt, waren te voren in *Europa* onbekend; ter naauwernood hadden de aardrijkskundigen tot heden, en dan nog onnaauwkeurig, van dezelve gesproken; zoodat aan den heer Waldeck de eer toekomt van het eerst den sluijer van deze Amerikaansche oudheden te hebben opgeheven, waartoe hij zich vooraf door eene ijverige studie van de verschillende tongvallen, en zeden der landbewoners en van hun oud-hieroglypisch schrift, heeft zoeken in staat te stellen.

De Noordsche Godenleer.

Op de tentoonstelling van kunstvoortbrengselen welke dezer dagen te Frankfort gehouden is, heeft, onder andere kunstgewrochten, vooral ook de bijzondere aandacht getrokken eene schets, door eenen kweekeling van den beroemden *Thorwaldsen*, *von Bissen* genaamd, ontworpen, houdende eene cyclische voorstelling der noordsche godenleer. Een duitsch schrijver heeft hieruit aanleiding genomen om, zonder het stelsel dier godenleer, die zelfs voor de beoefenaars en onderzoekers derzelve nog veel duisters heeft, volledig te behandelen, den kunstenaar in zijne schets te volgen en aan het minkundig publiek, tot beter begrip der schoone voorstelling, een beknopt algemeen overzigt te geven der scandinavische mythologie. Dit overzigt, in een Frankfortsch blad opgenomen, hebben wij niet ondienstig geacht hier te laten volgen.

Volgens de noordsche godenleer, is *Alfoadur* (Aller vader) de ongeziene eeuwige God; het Scheppende Wezen; de hemelreuzen (*Ymir* en de *Rimthursen*) vormen de stof (materie). (*) De schepping bestaat uit het onverklaarbaar verband tusschen licht en water (*Muspel-* en *Niflheim*); door het Bedrog zijn beide vereenigd en bestaat de wereld; zoodra het Bedrog echter door de Leugen of Boosheid (door het booze beginsel, *Loki*) ontdekt wordt, gaat dit in vlammen over, waaruit een gelouterd volmaakter beginsel ontstaat. *Muspelheim* (de vuurwereld, het Zuiden) wordt door *Surtur*, wiens vuur in den bezielenden straal bestaat, geregeerd, en ligt tegenover *Niflheim* (de nevelen-wereld, het Noorden), hetwelk door *Hela* beheerscht wordt, van welke de *Edda* zegt: dat haar verblijfzaal Ellende heet, haar sleutel Hongersnood, haar mes Gebrek, haar knecht Traagheid, haar drempel Verraad en Valstrik, hare legerstede Vertering, haar mantel Doodsangst. Van de negen werelden, of sferen des zigtbaren levens, die gezamenlijk een gesloten ring vormen, heeten de zeven andere: *Alfheim*, door de Licht-*Alfen* bewoond, *Wanaheim*, door de *Wanen*, of Droom- of spookgestalten bevolkt, *Windheim*, door de Zielen, *Jotunheim* door de Reuzen, *Myrkheim* door de Dwergen, *Godheim*, door de *Asen* (goden), waarvan *Odin* het opperhoofd is, en *Mannheim* door de Menschen bewoond. De laatste dezer werelden, die tusschen *Muspel-* en *Niflheim* gelegen is, draagt ook nog den naam van *Midgard*, wier Allerheiligste, het rijk der *Asen*, ook *Asaheim* is geheeten. De Goden zijn dertien in getal: *Odin*, *Thor*, *Balder*, *Njörd*, *Freyr*, *Tyr*, *Braga*, *Heimdall*, *Hödur*, *Witharr*, *Wali*, *Ullr* en *Forseti*; het getal Godinnen is even groot: *Frigga*, *Saga*, *Eir*, *Gefion*, *Fulla*, *Freya*, *Siöfa*, *Löffna*, *Wär*, *Syn*, *Hlin*, *Snotra* en *Gna*. Bij de eersten wordt ook nog geteld *Loki*, die noch van het Goden- noch van het Wanengeslacht afstamt, en, als tegenhanger der Goden die het goede beginsel aanhangen, het booze beginsel vormt. Hij (*Loki*) is de bron van valschheid en verderf en Vader van de drie gedrochten: de *Midgardsslang*, de wolf *Fenris* en de *Hela*, die, in gemeenschap met *Surtur*, den *Ragnarökr* (den wereldbrand) stichten. Drie krachten zijn werkzaam om de wereld te verwoesten, de materie (*Ymir*), die tot haren oorspronkelijken staat wil terugkeeren; het Booze (*Loki* en zijn geslacht) dat zich zelf vernietigt, en het Hemelsche vuur of de Goddelijke vonk (*Surtur*), die der wereld hare voleinding nader voert. Van alle de vijanden der Goden, blijft de laatste

(*) Uit *Ymir's* ligchaam werd door de gunstig gestemde hemelsche magten, nadat hij door de zonen van *Börr* verslagen was, de wereld gevormd. Uit zijn vleesch werd de aarde gemaakt, uit zijn bloed de zee, uit zijne beenderen de bergen, van zijn haar de boomen, uit zijnen schedel het luchtgewelf, uit zijne wenkbraauwen werden de zonen der menschen, en uit zijne hersenen de wolkgevaarten gevormd.

slechts in wezen; van de Goden overleven er slechts twee zonen en twee kleinzonen van *Odin* den wereldbrand, namelijk: *Balder* (de Deugd), *Wali* (de Ziel), *Hödur* (de Bekeering), en *Widhar* (de Eeuwigheid of Wedergeboorte). Door den laatstgenoemden wordt echter zijn vader *Odin* (de volheid der goddelijke kracht), die door den Wolf *Fenris* verslonden was, weder bevrijd. Ook vinden wij twee zonen van *Thor*, *Mad* en *Magni* (Geest en Kracht), in de herrezen wereld terug, alsmede twee Menschen: *Lif* en *Lifthrasir*, die de voortplanters zijn van het toekomstige menschengeslacht. *Njörd* (de Reine Geest) keert naar *Wanaheim* terug. *Gimli* is nu de woning der goden en der goede menschen. Zij, die bij *Hela* in het reinigingsoord zijn gelouterd geworden, mogen in *Bremir* wonen, een oord gelijk aan *Walhalla*. De misdadigers echter, meineedigen, moordenaars en echtbrekers, komen, na den wereldbrand, in de Slangenzaal, en moeten de gansche proef van nieuws af aan doorstaan.

(*Het vervolg in een volgend nommer.*)

---

* ONDERTROUWD:

M^r. H. A. D. VAN DER MEER,

EN

M. D. C. F. BROCX.

's Gravenhage, den 8. Junij 1838.

---

* *Breda*, den 9 Junij 1838. Heden is van eene DOCHTER bevallen, Vrouwe B. A. STORM VAN 'S GRAVESANDE, geboren BESIER.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Bij MOEREL en COMP., Splitters der K. N. Loterij te *Breda*, is wederom in de afgeloopene 4de Klasse getrokken de kapitale prijs van *f* **25,000**, op N°. **16348**, en op N°. **18115**, de prijs van *f* **1000**.

Bij Bovengemelden zijn nog te bekomen HEELE en GEDEELTEN van LOTEN, in *Koop* en *Huur*; Prijscourant.

174ste Koninklijke Nederlandsche Loterij.

Bij D. COENEN, geautoriseerd Debitant der Kon. Ned. Loterij, wonende te *Oosterhout*, is in de Vierde Klasse getrokken, op N°. **16348**, de kapitale prijs van *f* **25,000**, onder de Handteekening van MOEREL & COMP.

---

* Door vrijwilligen afstand van Mejufvrouw MARIA UITERLEMMIGE, zal de betrekking van KOSTSCHOOL-HOUDERESSE van JONGE JUFVROUWEN, binnen deze Stad *Geertruidenberg*, op den 1. November aanstaande, vacant worden; waarom Onderwijzeressen, de vereischte bekwaamheden bezittende tot het geven van Onderwijs in de Nederduitsche en Fransche Talen en in de Handwerken, tevens voorzien zijnde van eene Acte van algemeene toelating en Getuigschriften van goed gedrag, naar dezen Post willende dingen, uitgenoodigd worden, zich in Persoon of met *vrachtvrije* Brieven te vervoegen bij den Heer Burgemeester van *Geertruidenberg*, vóór of op 10. Julij aanstaande.

De Voordeelen, aan deze betrekking verbonden, zijn, eene Jaarwedde van *Honderd Guldens*, behalve de *Schoolgelden*. Zullende de dag van het vergelijkend Examen, door middel van de bijdragen voor het Lager Onderwijs, nader worden bekend gemaakt.

GEERTRUIDENBERG, den 1. Junij 1837.

Op last van het Stedelijk Bestuur,
BLANKERS PASQUE,
Secretaris.

---

* Onder nadere approbatie, zal door den Militairen Intendant, belast met de algemeene comptabiliteit bij het Leger te Velde, op den 15. Junij 1838, des middags ten 12 ure, op deszelfs Bureau te *Tilburg*, ten Huize van J. KLEIJSEN, Wijk Kerk, N°. 1216, worden Aanbesteed de Verkoop der HUIDEN en het VET van de RUNDERBEESTEN, welke ten behoeve der Troepen, in het Kamp bij *Regen*, zullen worden geslagt.

De Inschrijving zal geschieden bij besloten Biljetten op gezegeld papier, bevattende den prijs per Nederlandsch pond, voor ieder artikel, afzonderlijk.

Gemelde Biljetten zullen tot den 15. Junij, ten *elf* ure des morgens, kunnen worden geworpen in eene Bus, welke te dien einde op het genoemd Bureau is gedeponeerd, alwaar, en alsmede op de Bureaux van de Militaire Intendanten in de Vestingen, *Breda* en *'s Bosch*, de Conditien en Voorwaarden ter lezing liggen.

---

* De Ondergeteekende heeft de eer, het geëerd Publiek te berigten, dat hij alhier eenige dagen zal verblijven. Hij is gelogeerd bij M. SMITS, M^r. Zadelmaker, Veemarktstraat, Wijk A, N°. 516.

D. NEDERVEEN,
Portraiteur in Miniatuur.

Aanstaanden Dingsdag, den 12. Junij 1838, PUBLIEKE VERKOOPING, in de nieuwe overdekte Verkoopzaal, op de Veemarkt te *Breda*, van eenige MEUBILAIRE GOEDEREN, Bedden, Matrassen en Stoelmatten, benevens eene zeer aanzienlijke partij ELLEN GOEDEREN, bestaande in gekleurde Katoenen, Neusdoeken, Ginganga, Broekstoffen, Kousen, Kielen, groote en kleine Omslagdoeken, eenige Vrouwen-Kleederen enz.

Maandag namiddag van 2 tot 4 ure te zien.

De Notaris M^r. L. BRENS, residerende te *Breda*, zal, voor zijnen Principaal, in het openbaar Verkoopen:

1°. Eene HUIZINGE, KOEPEL, SCHUUR, fraaijen TUIN en ERVE, gestaan en gelegen te *Ginneken*, aan de westzijde van den Steenweg, gemerkt B. 62, Kadaster Sectie I N°. 109, 110, 112 en 114, groot 10 Roeden en 53 Ellen. — Aan te vaarden 1°. Mei 1839.

2°. Een perceel BOUWLAND, met ... VRUGTBOOMEN beplant, en met het daar naast liggende kleinen DRIES, gelegen als voren, Kadaster Sectie I, N°. 111, groot 20 Roeden en 60 Ellen. — Aan te vaarden met half Maart 1839.

Zullende beide Koopen ook gecombineerd worden gepresenteerd.

Deze Verkooping zal geschieden te *Breda*, in het Koffijhuis van de Jufvrouwen PISTORIUS, aan de Haven, provisioneel op Dingsdag den 19. Junij 1838, des avonds ten 6 ure, zullende veertien dagen daarna, en dus op Dingsdag den 3. Julij, ook des avonds ten 6 ure, in het Koffijhuis van J. JONKERS, in de Katerstraat, tot den finalen Verkoop worden gevaceerd.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

OPENBARE VERKOOP VAN

ZAAI- en WEILAND,

in het Kanton ZEVENBERGEN.

De Notaris A. VAN DER POEST CLEMENT, te *Fijnaart*, zal, ten verzoeke van de Heeren A. VAN TOOREN, C. VAN TOOREN en F. MOLENGRAAF, ten Herberge van ... te *Lage Zwaluwe*, op den 6. Junij 1838 doen Inzetten, en op den 20. Julij ... Verkoopen, des voormiddags ten *elf* ure.

28 Bunders, 53 Roeden ZAAILAND, ... onder *Zevenbergen*.

6 Bunders, 22 Roeden OUDE WEIDE, in den ..., bij *Zevenbergen*.

En 3 Bunders, 45 Roeden ZAAILAND, in den *Royalen Polder* onder *de Zwaluwe*.

Breder bij Billetten omschreven en nader onderrigt ten Kantore van voornoemde Notaris.

STOOMBOOTEN

WILLEM DE EERSTE en KONINGIN DER NEDERLANDEN.

Varende in het Beurt-veer tusschen NIJMEGEN *en* ROTTERDAM, *vice versa.*

Van NIJMEGEN naar ROTTERDAM en 's HAGE, alle dagen 's morgens ten 5 ure, en

Van ROTTERDAM naar NIJMEGEN, alle dagen, 's morgens ten ... ure.

Zullende dadelijk bij aankomst te *Rotterdam* eene zeer geschikte DILIGENCE gereed zijn, om de Passagiers naar de *Hage* te vervoeren, terwijl 's morgens ten half vier ure te 's *Hage* bij J. STAAS, op de Bierkade, zal afrijden eene DILIGENCE, ten einde voor het vertrek der STOOMBOOT te *Rotterdam* aan te komen.

STOOM-JAGT

PRINSES MARIANNE.

... *Junij* 1838.

Van MIDDELBURG.			Van ROTTERDAM.		
Dingsdag 12,	's morg.	6 uur.	Woensdag 13,	's morg.	8 uur.
Vrijdag 15,	...	4 ...	Zaturdag 16,	...	11 ...
Zondag 17,	...	6 ...	Maandag 18,	midd.	12 ...

ERNST MALLEGRAVERS.

DOOR ...

Twee Deelen. Met Vignetten. Prijs *f* ...

Dit Werk komt heden van de Pers bij ... te *Amsterdam*, en is alom verkrijgbaar.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers